

Onderzoek Wespendif Kempenbroek 2013-2015

Volg de Wespendif, Weerterbos 2013

Door de Vogelwerkgroep Nederweert worden in de gemeente Nederweert al 20 jaar zeldzame en schaarse broedvogels in kaart gebracht. De Wespendif is een van de soorten die geïnventariseerd wordt. In Nederweert worden per jaar 4-6 territoria van deze schaarse roofvogel vastgesteld. In Nederweert is het Weerterbos het belangrijkste broedgebied. Daarnaast broeden paren ook in de omgeving van Landgoed 't Kruis, De Banen en Wellenstein. Het onderzoek aan deze heimelijke broedvogel is niet volledig. De vogels zijn door hun grote actieradius moeilijk in kaart te brengen en de nesten zijn lastig te vinden. Daarnaast is de activiteit in juli het grootst terwijl het inventariseren van broedvogels dan is afgelopen.

In de zomer van 2013 is door de stichting Ark Natuurontwikkeling een onderzoek gestart naar de Wespendif. Het onderzoeksgebied betreft het Kempenbroek. Het Weerterbos is de noordelijke uitloper van dit grensoverschrijdend natuurgebied. De studie richt zich met name op de nestplaatsen, broedresultaten, terreingebruik en voedselkeuze. Het onderzoek wordt gecoördineerd door Stef van Rijn samen met Jan van Diermen en Rene Janssen. Zij zoeken samen met leden van de vogelwerkgroep Nederweert naar de nesten en doen het inhoudelijke onderzoek. Een belangrijk onderdeel van de studie is het uitrusten van de volwassen vogels met een GPS-logger. Door middel van deze techniek kunnen de vogels in het broedgebied nauwkeurig worden gevolgd, maar kan ook de trekroute in kaart worden gebracht.

In 2013 zijn in het Weerterbos drie nesten gevonden en werd een territorium vastgesteld zonder een nestvondst. Het broedresultaat was zeer teleurstellend. In alle nesten werden jongen geboren die later werden gepredeerd.

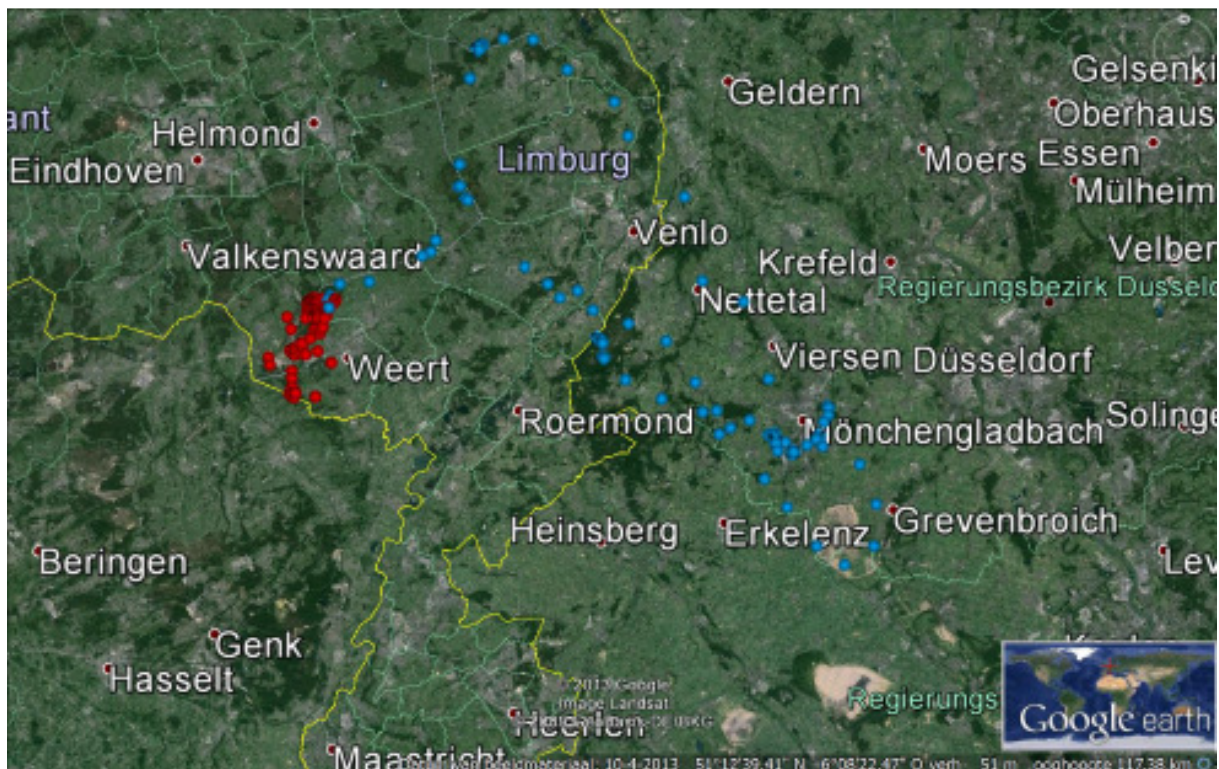

Wespendif, nestjongen. Weerterbos, 9 augustus 2013. Foto: Stef van Rijn. De oudervogels van deze jongen werden van een zender voorzien. De jonge Wespendifeën hebben het uiteindelijk niet gered

en werden op 25 augustus geplukt in de omgeving van het nest gevonden. De dader is vermoedelijk een Havik.

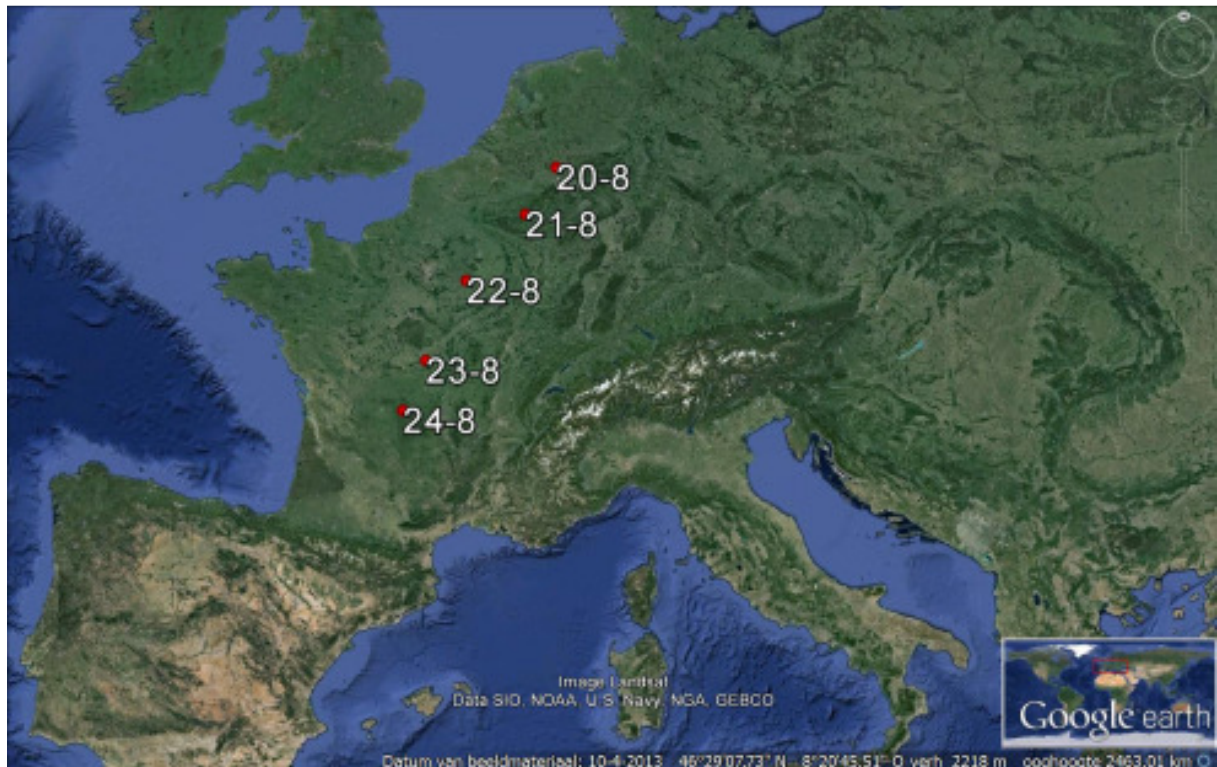
Wespendief, vrouwtje Weerterbos 26 juli 2013. De vogel werd van een GPS zender voorzien. Foto: Stef van Rijn.

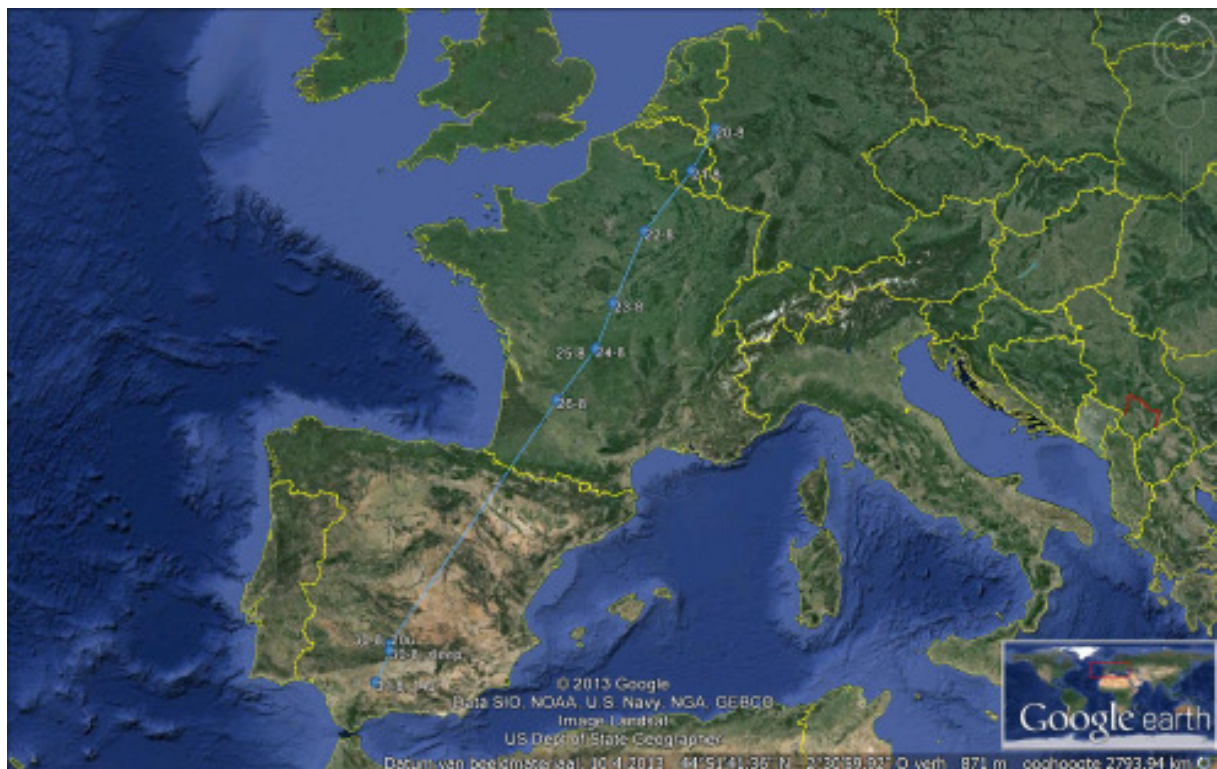
Kaart 1: Rode stip. Terreingebruik van het vrouwtje tijdens het broedseizoen. Opvallend is dat de vogel niet in de uitgestrekte gebieden ten noorden en oosten van het Weerterbos jaagt, maar vooral in het Weerterbos, delen van de Weerterbergen en de vochtige bossen in de omgeving van Weert

(IJzeren Man) tot aan de Kettingdijk foerageert. Ook de cultuurlanden en de randen van de bebouwde kom en industrieterreinen (omgeving Boshoven-Laar) worden kennelijk niet gemeden.

Op 8 augustus heeft het vrouwtje het Weerterbos verlaten op een moment dat de twee jongen nog niet vliegvlug waren. Het mannetje heeft dus flink moeten aanpotten met het aandragen van prooi. Het vrouwtje is met een omtrekkende beweging (blauwe stippen) via Noord-Limburg en Brabant naar Duitsland (München-gladbach) gevlogen en heeft hier ruim een week flink opgevet. Van hieruit is de vogel op 20 augustus vertrokken aan de lange trektocht naar centraal Afrika.

Kaart 2: Wespandief vrouw Weerterbos. Trekroute tot en met 24 augustus. De vogel vloog in vier dagen van Münchengladbach naar Frankrijk respectievelijk 130, 205, 207 en 130 kilometer per dag.

Kaart 3: Wespendif, vrouw Weerterbos. Trekroute tot en met 31 augustus (Blauwe lijn)

Kaart 4: Wespendif man en vrouw Weerterbos. Via Gibraltar oversteek van het Europese naar het Afrikaanse continent. Binnen het projectgebied zijn in de bossen ten zuiden van Weert nog twee Wespendifieven van een zender voorzien. Ook deze vogels zijn via Gibraltar overgestoken.

Kaart 5: Wespendif vrouw en man Weerterbos. Totale trekroute van zowel het gezenderde vrouwtje (blauwe lijn) als het gezenderde mannetje (gele lijn). Het mannetje is 27 augustus vertrokken. Beide vogels volgen onafhankelijk van elkaar vrijwel dezelfde route en zijn bij Tariafa bij de straat van Gibraltar. Dat is een gunstige oversteekplaats voor Wespendifeuten omdat de oversteek over de zee slechts 15 kilometer bedraagt. Op 5 september zijn op een telpost bij Algiras ten minste 14.000!!! Wespendifeuten langs gevlogen.

Het vrouwtje is op 7 september aangekomen in Aguelma Azigza National Park in Marokko, een zeer bosrijk gebied. Het mannetje dat 17 dagen later is vertrokken zat een dag eerder slechts 30 kilometer noordelijk van zijn partner; ongelofelijk.

Update 14 september 2013:

Kaart 6. Wespindief man Weerterbos. Het mannetje is op 7 september begonnen aan de barre tocht over de Sahara. Op 12 september kwam de vogel aan in Zuid-Mali circa 60 kilometer ten Noorden van de stad Bamako. Van het vrouwtje is nog geen bericht ontvangen

De onderzoeksresultaten in dit verslag zijn afkomstig van *Stef van Rijn* waarvoor veel dank.